

Forfatter: Hertz, Henrik

Titel: Smaadigte fra Rom

Citation: Hertz, Henrik: "Smaadigte fra Rom", i Hertz, Henrik: *Digte fra forskellige Perioder, 1.-4. Deel.*, udg. af Første Deel , 1851-62., s. 156. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-hertz09_lev-shoot-workid68600.pdf (tilgået 31. marts 2023)

Anvendt udgave: Digte fra forskellige Perioder, 1.-4. Deel.

Smaadigte fra Rom.

I.

Om Aftenen, o Rom, er' dine Gader
Belyste sparsomt. Blandt antike Steen
Og Søilestumper snuble mine Been,
Og i moderne Dynger Skarn jeg vader.

Kun hvor Madonnas, hvor en Helgens Billed
Paa Muren af et Huus er ophængt, sees
Lanterner, Voxlys, stundom vel en Snees,
Af from Uvidenhed foran det stillet

I Helgener! jeg nægter Eder ei
Det Ave, Romerinden til Jer beder.
Ved Eders Hjælp jeg mangen Nat fandt Vei
I dette Mørke, der gaaer ud fra Eder.

157

II.

Hvad er Grunden - spurgte jeg igaar
Min Værtindes Datter - hvad er Grunden,
At den unge Romer Kappen slaar
Over Skuldren og bedækker Munden,
Ja endog til Panden Kappen naar?
»Eh, perchè!« - hun gav til Svar igjen
Noget skjødesløs, men dog med den
Romerinden egne gentillezza -
»È cosi costume, è grandezza!«

Ak, hun feiler! - Romerne, der see
Alle Gader, alle Torve bære
Vidnesbyrd om en forsvunden Ære,
Mens de selv, som paa et Mausolee
Sønderbrudte Statuer, beskues
Af den Fremmede med Ynk, maae blues,
Rødme for sig selv og skamfuldt gaae
Der hvor Fortids Mindesmærker staae.
Derfor hylle de sig ind paa Gaden;
Derfor gaae de skulende forbi
Minderne, der graves ud i Staden.
Hiin Triumphport, dette Bad, Façaden
Af et Tempel, Søilers Symetrie
Fylder Romeren med Skræk, han fæster
Blikket sky paa Keiserborgens Rester.

158

Man berømmer Julius, Gregor,

Sixtus, Pius, Alexander. Gruset
Har de ryddet fra den gamle Jord.
Hist sig hæver atter pragtfuldt Huset,
Hvor August har boet. Fra Colosseum
Lyder - o Forandring! - et Te Deum.
Templerne, forsvundne Guders Hjem,
Aabnes atter. Vaticanet
Bugner af de Skatte, man trak frem,
Af de Monumenter man har ranet
Fra en Jord, her skamfuld skjulte dem.
Og den Fremmede forbauset triner
Mellem Forums herlige Ruiner.
Med Begeistring fælder han den Dom:
Man har gravet ud det gamle Rom!

Ak, og under denne travle Færden,
Denne Rydden af en hellig Jord,
Al den Iver efter hvert et Spor
Af en glimrende, men uddød Verden,
Synker Romerstaten Trin for Trin,
Drømmer Romeren i Processioner,
Slummerdysses af Sixtinas Toner,
Stirrer sig paa Voxlys-Kjerter blind.
Fede Munke synge, mens han sover;
Og, som Guder for Barbarer faldt,
159 Sees han med ukjendelig Gestalt
Som en Torso knuust og styrtet alt;
Seclers Gruus har lagt sig alt derover.

Pius, Alexander og Gregor!
Naar skal vel den Reisende, der kommer
Til sit Hjem fra Eders Munkes Chor,
Glad berette: Pavens Magt er stor!
Han har gravet ud den gamle Romer!

III.

Rom, bemærker den Reisende snart, er ypperlig brolagt,
Rullende glider man let over de huggede Steen.
Sovende sødt og fromt Prælaten kører til Kirken;
Den apostoliske Vogn jevnt og mageligt gaaer.
- Hellige Steen paa den appiske Vei! I ligge kun ujevnt.
Kører man ind paa Jer, bliver man ængstet og stødt.
Vil I mane den søvnige Slægt? O, spar' eders Møie!
Hvem har Templernes Sprog, hvem have Statuer vakt?
Her i den hellige Stad, hvor hver Mand troer paa et Under,
Og hvor ugentlig eet offentlig sees adopteert,
Naar den appiske Vei, naar Stenene skrige til Himlen,
Troer man det ikke; man veed, Troen derpaa er forbudt.

IV.

»Seent om Aftenen knirked' min Dør« - en Tydsker fortalte -
»Røvere! raabte jeg høit. Skjændige, romerske Pak!
»Hurtig en Arm blev lagt om min Hals; og Røveren, tænk Dem!
»Var den velsignede Glut, hende, der røver min Ro.«
- Jeg gik hjem melancholsk, slog an de lyriske Streng:
»Amor! flygtige Gud! nægter du Digteren Stof?
Eller, o Himmel! maaskee du gaaer og søger mig hjemme
Ved den kjølige Strand, husker ei paa, jeg er reist.
Veed du det ikke, saa hør: jeg boer i Via Frattina,
Fjern fra Venner og Slægt, fjern fra mit Fædreland,
Fjern fra dem, hvis Kjærlighed før har været min Lykke.
Tro mig, aldrig som nu har jeg behøvet din Hjælp!«
- En af Muserne fløi forbi og standsed' i Farten:
»Er du bedrøvet, min Ven?« - »Amor har nægtet mig Stof.«
- »Daarskab! brug din Fornuft, og husk paa Himeros' Luner.
Du har jo klaget for mig over den grusomme Gud.
Tænk paa Kjærlighed ei; betænk din Tids Interesser!
Føler du Drift til Sang, klag ikke, der har du Stof!«
Ilende bort hun gav mig - gjæt! - en Stænder-Forhandling,
Pakker Aviser paa Tydsk, Pakker Aviser paa Fransk!
161 Ak, i vor Tid holder endog Parnasset Aviser!
Intet Under, at jeg politiserer i Rom.
Men fortredelig gaaer min Tid. Den romerske Himmel
Øiner jeg knap af Sorg over den romerske Stol.
- Amor! flygtige Gud! o send din ømme Bekymring!
Den var mig let tilforn! tung er mig Staternes Brøst.
Glem blot ikke, jeg boer i Rom, i Via Frattina,
Skraaes for en Modeboutik - Huset er vist dig bekjendt.
Tidligt og silde man seer den flittige, smukke Modista
Sidde derovre og sye, hyllet i Blonder og Baand.
Kun imellem hun kaster et Blik, et skjelmsk, men et stjaalent,
Til mine Vinduer op - Huset er vist dig bekjendt.
Det er en herlig Glut! I Carnevals-Dagene stjal hun
Mangt et Hjerte, der nu offerer dig Bønner og Suk.
Vims og munter sværmed' hun om, ageerte Tedesco,
Klædt i en Maler-Habit, Blouse med Fløiels-Barret.
Nydelig saae hun ud med Knebelsbarter og Fipskjæg,
Maske hun ei havde paa; ak, thi hun veed, hun er smuk!
- Skraas over for det yndige Barn, o Søn af Cythere!
Boer jeg. Skynd dig og kom! - Huset er vist dig bekjendt.